

สำนักงานเกษตรอำเภอบางกรวย

ข่าวเตือนการร:บาดศัตรูพืช

แมลงล่าในนาข้าว

ฉบับที่ 2 เดือนตุลาคม 2563

ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ

◆ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Scotinophara coarctata* (Fabricius)

◆ รูปร่าง ลักษณะ: แมลงล่า เป็นมวนชนิดหนึ่ง มีลักษณะค่อนข้างกลมคล้ายโล่ห้ ด้านหัวและอกเป็นรูปสามเหลี่ยม ลำตัวมีสีน้ำตาลหรือดำเป็นมันวาว ยาว 7-8 มิลลิเมตร กว้าง 4-5 มิลลิเมตร เพศผู้มีขนาดเล็กกว่าเพศเมีย ชอบอาศัยรวมกลุ่มที่โคนต้นข้าวเหนือระดับน้ำในตอนกลางวัน ส่วนกลางคืนจะเคลื่อนย้ายขึ้นบนต้นข้าว เพศเมียวางไข่ประมาณ 200 ฟอง โดยวางไข่เป็นกลุ่ม จำนวน 20-26 ฟองต่อกลุ่ม เรียงเป็นแถวขนานกัน วางไข่ที่ใบข้าวหรือกาบใบบริเวณโคนต้นข้าวใกล้ระดับผิวน้ำ หรือบางครั้งอาจจะวางบนพื้นดิน ไข่มีสีชมพูแกมเขียว ระยะไข่ 4-6 วัน ตัวอ่อนมี 6 ระยะ ตัวอ่อนมีสีน้ำตาลและสีเหลืองกับจุดสีดำ ระยะตัวอ่อน 20-30 วัน ตัวอ่อนมีพฤติกรรมเหมือนตัวเต็มวัย คือหลบซ่อนอยู่ที่โคนต้นข้าวหรือตามรอยแตกของพื้นดินในตอนกลางวันและหากินในตอนกลางคืน ตัวเต็มวัยมีอายุนานถึง 214 วัน อยู่ข้ามฤดูหนาวหรือฤดูแล้ง โดยพักตัวอยู่ในร่องระแหงดินในที่ที่มีหญ้าขึ้น เมื่อสภาพภูมิอากาศเหมาะสมจะบินเข้าแปลงนา และขยายพันธุ์หลายรุ่น มีการพักตัวหลังจากเก็บเกี่ยวข้าวแล้ว ตัวเต็มวัยสามารถอพยพได้ระยะทางไกลๆ

แมลงล่า

ลักษณะการทำลาย

ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากกาบใบข้าวบริเวณโคนต้นข้าว ทำให้บริเวณที่ถูกทำลายเป็นสีน้ำตาลแดงหรือแดงหรือเหลือง ขอบใบข้าวเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลคล้ายข้าวเป็นโรคไหม้ ตามข้อของลำต้นข้าวเป็นบริเวณที่แมลงล่าชอบเพราะเป็นแหล่งที่มีน้ำเลี้ยงมาก การทำลายในระยะข้าวแตกกอทำให้ต้นข้าวที่อยู่กลางๆ กอข้าวมีอาการแคระแกร็น สีเหลืองหรือเหลืองแกมน้ำตาล และการแตกกอลดลง ถ้าทำลายหลังระยะข้าวตั้งท้องทำให้รวงข้าวแกร็น ออกรวงไม่สม่ำเสมอ และรวงข้าวมีเมล็ดลีบต้นข้าวอาจเหี่ยวตายได้ถ้ามีแมลงจำนวนมากทำให้ต้นข้าวแห้งไหม้ คล้ายกับถูกเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลทำลาย แมลงล่าทำลายได้ทุกระยะการเจริญเติบโต

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

- 1) ใช้แสงไฟฟ้ล่าแมลงล่าและทำลายในช่วงที่มีการระบาด เนื่องจากแมลงล่าชอบบินมาเล่นแสงไฟเวลากลางคืน
- 2) ปลูกข้าวที่มีอายุเก็บเกี่ยวสั้นเพื่อลดการเพิ่มประชากรในนาข้าว
- 3) กำจัดวัชพืชที่ขึ้นหนาแน่นในนาข้าว เพื่อให้หน้าข้าวโปร่ง แสงแดดส่องถึงโคนต้นข้าว ทำให้สภาพนาข้าวไม่เหมาะแก่การอยู่อาศัยของแมลงล่า
- 4) หมั่นตรวจนาข้าวสม่ำเสมอหรือทุกสัปดาห์ ในระยะข้าวแตกกอเต็มที่ถึงเก็บเกี่ยว ถ้าพบแมลงล่ามากกว่า 5 ตัวต่อกอหรือกลุ่มข้าว ควรใช้สารฆ่าแมลง คาร์โบซัลแฟน (พอสซ์ 20% อีซี) อัตรา 80 มิลลิเมตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเฉพาะจุดที่มีการระบาด โดยพ่นบริเวณโคนต้นข้าว

ลักษณะต้นข้าวและแปลงข้าวที่ถูกแมลงล่าทำลาย

สำนักงานเกษตรอำเภอบางกรวย ที่ตั้ง ที่ว่าการอำเภอบางกรวย ชั้น๒ ต.วัดชะลอ อ.บางกรวย จ. นนทบุรี

โทร024475924 อีเมล bangkuai_62@outlook.co.th

ที่มา:สำนักงานเกษตรจังหวัดนนทบุรี

สำนักงานเกษตรอำเภอบางกรวย

ข่าวเตือนการร:บาดศัตรูพืช

ข่าวกระทบหนาว

ฉบับที่ 3 เดือนตุลาคม 2563

ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ

“ข้าวกระทบหนาว” เกิดกับข้าวทุกระยะ ถ้าปีใดมีอากาศเย็นกว่าปกติข้าวโดยทั่วไปจะแสดงอาการเหลือง การเจริญเติบโตชะงักงัน เนื่องจากขบวนการต่าง ๆ ในต้นข้าวหยุดชะงัก จากอากาศที่หนาวเย็น จะใส่ปุ๋ยอย่างไรก็ไม่เป็นผล หรืออาจหยุดการ เจริญเติบโตจนตายหากอุณหภูมิต่ำลงมาก นอกจากนี้ยังเกิดโรคข้าวได้ง่าย เช่น โรคจากเชื้อรา ใบจุด ใบเหลือง คอรวงสั้น เสียต่อการที่รวงไม่ผสมเกสรจนเป็นหมัน ทำให้ได้ผลผลิตลดลง และสำหรับแปลงนาที่ปลูกข้าวอย่างต่อเนื่องโดยไม่มีเวลาพักดิน ขาดการปรับปรุงบำรุงดิน ใช้แต่ปุ๋ยเคมี นอกจากข้าวจะแสดงอาการเหลืองแล้ว ถ้าข้าวอยู่ในระยะแตกกอโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อ ประมาณ 1 เดือนถึงเดือนครึ่ง มักจะสังเกตเห็นอาการจุดสีน้ำตาลของโรคใบจุดสีน้ำตาล ซึ่งเกิดจากเชื้อรา

ลักษณะเมล็ดข้าวลีบเนื่องจากการผสมเกสรไม่ติด

ลักษณะอาการโรคจุดสีน้ำตาล

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

ให้เกษตรกรเพิ่มความใส่ใจดูแลแปลงข้าวในระยะนี้ โดยหมั่นตรวจ แปลงนาและสังเกตความผิดปกติของต้นข้าว และไม่ควรใส่ปุ๋ยทุกชนิด เนื่องจากไม่สามารถดึงปุ๋ยมาใช้ในการเจริญเติบโตได้ปกติ ควรชะลอไว้จนกว่าอุณหภูมิจะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ ตั้งแต่ 20 องศาเซลเซียสขึ้นไป หากสังเกตเห็นอาการของโรคใบจุดสีน้ำตาล ลูกกลมรุนแรง โดยใบข้าวเริ่มแห้งตายจากใบล่าง ควรหยุดอาการของโรคด้วยสารป้องกันกำจัดโรคอิดิเฟนฟอส ในข้าวที่เป็น โรคใบจุดสีน้ำตาลร่วมด้วย การใส่ปุ๋ยที่มีธาตุโพแทสเซียม (K) อยู่ด้วยนั้น จะช่วยลดความรุนแรงของโรคใบจุดสีน้ำตาลได้

ในกรณีที่ข้าวตั้งท้องถึงออกรวง ในช่วงอากาศเย็นจัด จะมีความเสี่ยงต่อการเป็นหมัน ทำให้ไม่ติดเมล็ด เกิดความเสียหายต่อผลผลิต จึงควรหลีกเลี่ยงการปลูกข้าวในเดือนกันยายน - พฤศจิกายน หรือ จัดช่วงเวลาปลูกไม่ให้กระทบ อากาศหนาวเย็นในช่วงตั้งท้อง - ออกรวง สำหรับพันธุ์ข้าวที่อ่อนแอต่ออากาศ หนาวเย็น ได้แก่ พันธุ์ชัยนาท 1 ปทุมธานี 1 และพิษณุโลก 2 ซึ่งล้วนแต่เป็นพันธุ์ที่มีคอรวงสั้น เมื่ออากาศหนาว จะทำให้รวงฝ่อไม่พังกาบใบ ปลายรวงในส่วนที่ฝ่อเหนือ กาบใบตรงตั้ง และไม่โน้มรวง เมล็ดในส่วนนี้จะลีบบางเมล็ด จนถึงเกือบหมดรวง ส่วนโคนรวงถึงกลางรวงที่ถูกห่อหุ้มด้วยกาบใบ ฝ่อเมล็ดจะลีบหมด เมล็ดลีบเนื่องจากข้าวไม่ผสมเกสร อุณหภูมิที่มีผลกระทบต่อผลผลิตข้าว คือ อุณหภูมิในช่วงกลางคืนที่ต่ำกว่า 15 °C ในระยะ 10-14 วันก่อนออกดอก และอุณหภูมิวิกฤติที่มีผลกระทบต่อผสมเกสรข้าว คือ 15-20 °C ทำให้เมล็ดลีบ เพราะฉะนั้นในช่วงนี้ควรปลูกข้าวพวกที่มีคอรวงยาว ทนหนาว เช่น สุพรรณบุรี 1 เป็นต้น

สำหรับเกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกข้าวในช่วงนี้ แนะนำให้ใช้พันธุ์ข้าวที่ทนต่อสภาพอากาศหนาวได้แก่ พันธุ์ชัยนาท 1 กข31 พันธุ์ กข 41 และ พันธุ์ กข43 และควรหลีกเลี่ยงพันธุ์ข้าวที่อ่อนแอต่อสภาพอากาศหนาว ได้แก่ พันธุ์ ปทุมธานี 1 พันธุ์ กข29 และพันธุ์ข้าวพิษณุโลก 2

สำนักงานเกษตรอำเภอบางกรวย ที่ตั้ง ที่ว่าการอำเภอบางกรวย ชั้น๒ ต.วัดชะลอ อ.บางกรวย จ. นนทบุรี

โทร024475924 อีเมล bangkuai_62@outlook.co.th

สำนักงานเกษตรอำเภอบางกรวย

ข่าวเตือนการร:บาดศัตรูพืช

ราสนิมขาวในผัก

ฉบับที่ 4 เดือนตุลาคม 2563

สาเหตุของโรค

เชื้อรา *Albugo ipomoea-aquaticae* Sawada

ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ

อาการบนต้นพืชที่พบเสมอ คือ ใบ กิ่งอ่อนและดอก โดยจะเริ่มจากการเกิดเป็นตุ่มเล็กๆ ไปพองนูนจากผิวปกติก่อน ต่อมาชั้นของเซลล์ epidermis ตรงจุดดังกล่าวจะเปิดแตกออกเกิดเป็นแผลลักษณะเป็นผงหรือกระจุกสีขาวคล้ายแป้งหรือฝุ่นซอล์ก ค่อนข้างกลม ขนาดไม่ใหญ่นัก ประมาณ 2-3 มม. เป็นลักษณะของแผลที่สามารถแยกความแตกต่างออกจากโรคอื่นได้อย่างง่ายในรายที่เป็นรุนแรงและสิ่งแวดล้อมเหมาะสม แผลดังกล่าวจะเกิดเป็นจำนวนมาก เช่น ที่ใบจะมองเห็นจุดแผลเต็มไปหมดจนเหลือเนื้อใบอยู่เพียงเล็กน้อยเท่านั้นที่ไม่ถูกทำลายในกรณีเช่นนี้อาจทำให้เกิดอาการผิดปกติ ในรูปทรงของส่วนนั้น เช่น อาจเกิดอาการหย่นหรือบิดเบี้ยวตามมา อย่างไรก็ตาม โรคนี้มักจะไม่รุนแรงถึงกับทำลายพืชให้ตายทั้งต้น แต่จะทำให้ขาดความสมบูรณ์เจริญเติบโตไม่เต็มที่ แคระแกร็นที่สำคัญในด้านตลาดคือผักที่เป็นโรคนี้นี้จะไม่น่าดู และทำให้ขายไม่ได้หรือราคาตก

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

- 1) กำจัดวัชพืชในแปลงปลูก
- 2) แปลงที่เกิดโรคระบาด ควรงดการให้น้ำแบบพ่นฝอย และไม่ควรให้น้ำจนชื้นแฉะเกินไป
- 3) ตรวจสอบแปลงปลูกสม่ำเสมอ โดยเฉพาะใบล่างๆ เมื่อพบโรคตัดส่วนที่เป็นโรค ไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก หากโรครังครระบาดพ่นทุก 7 วัน ด้วยสารเมทาแลกซิล 25% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 20 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร สลับกับแมนโคเซบ 80% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 20-30 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่ว
- 4) หลังการเก็บเกี่ยว ควรนำเศษซากพืชไปเผาทำลายนอก
- 5) พื้นที่ที่เกิดโรคระบาด ควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน
- 6) ฤดูปลูกถัดไป
  - การเตรียมดินก่อนปลูก ควรไถดินตากแดดให้นาน หรือหว่านปูนขาว อัตรา 100 กิโลกรัมต่อไร่ แล้วไถกลบทิ้งไว้ประมาณ 2 สัปดาห์ ก่อนปลูก จะช่วยลดการเกิดโรค
  - ใช้เมล็ดพันธุ์ จากแหล่งที่ไม่มีโรคระบาดมาก่อน
  - คลุกเมล็ดก่อนปลูกด้วยสารเมทาแลกซิล 35% ดีเอสอัตรา 7 กรัม ต่อ เมล็ดพันธุ์ 1 กิโลกรัม
  - ไม่หว่านแน่นเกินไป เพราะจะทำให้มีความชื้นสูง

ลักษณะโรคราสนิมขาว

สำนักงานเกษตรอำเภอบางกรวย ที่ตั้ง ที่ว่าการอำเภอบางกรวย ชั้น๒ ต.วัดชะลอ อ.บางกรวย จ. นนทบุรี

โทร024475924 อีเมล bangkuai_62@outlook.co.th